

TĘCZOWY PIĄTEK

26 PAŹDZIERNIKA 2018 R.

PODSUMOWANIE

Nikodem Bernaciak

W piątek 26 października 2018 r. już po raz trzeci stowarzyszenie aktywistów LGBT „Kampania Przeciw Homofobii” postanowiło wykorzystać polskie szkoły do organizacji na ich terenie akcji „Tęczowy Piątek”. Treści prezentowane podczas tego wydarzenia, brak jawności, ale przede wszystkim sposób, w jaki usiłowano wprowadzić akcję do szkół, budzą szereg wątpliwości prawnych.

MATERIAŁY STOWARZYSZENIA KAMPANIA PRZECIW HOMOFOBII PRZEZNACZONE NA „TĘCZOWY PIĄTEK”

Osobom, chcącym zorganizować „Tęczowy Piątek” w swojej szkole, udostępniane były plakaty, przypinki oraz trzy rodzaje materiałów edukacyjnych:

1. „Młodzież LGBTQ w mojej szkole może na mnie liczyć! Przewodnik dla nauczycieli i nauczycielek”¹:

Autorzy broszury zachęcają nauczycieli do „uzupełnienia programu prowadzonych przez siebie lekcji o informacje dotyczące orientacji seksualnej i tożsamości płciowej”. W celu uzyskania większej liczby materiałów autorzy zachęcają do lektury publikacji „Lekcja Równości”². **Publikacja ta między wierszami zawiera krytykę m.in. organizowania spotkań wigilijskich w szkołach** („w szkole organizujemy wigilię, śniadanie wielkanocne... Gdzie są wtedy ci i te, którzy i które tych świąt nie celebrowają?”, s. 53). Instytut Ordo Iuris już kilkakrotnie wskazywał, że **zgodnie z Konstytucją polska kultura jest „zakorzeniona w chrześcijańskim dziedzictwie narodu”, a strzeżenie go stanowi obowiązek władz publicznych (w tym szkolnych)**. Co więcej, Prawo oświatowe (ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, Dz.U. 2017 poz. 59) zakłada, że nauczanie i wychowanie powinno się odbywać

z poszanowaniem chrześcijańskiego systemu wartości. Potwierdził to również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 września 2013 r. (sygn. akt II CSK 1/13), jednoznacznie stwierdzając, że osoba, która deklaruje się jako niewierząca, nie może oczekiwać, że nie będzie miała kontaktu z osobami wierzącymi, ich praktykami i symbolami religijnymi, bo byłoby to równoznaczne z ograniczeniem swobody sumienia osób wierzących³. **Jako przykład udanych „działań antydyskryminacyjnych” w broszurze KPH jest podawany tzw. Dzień Religijno-Niereligijny** (s. 56). Zauważyć należy, że takie postrzeganie chrześcijańskiej religii i religijności wpisuje się szerszy trend uznawania ich za jeden z rodzajów „mowy nienawiści”.

Według autorów „pewne elementy edukacji seksualnej mają antydyskryminacyjny efekt”, na przykład „przekazywanie wiedzy o orientacji seksualnej oraz **prawie do samodzielnego wyboru partnera lub partnerki (niezależnie od płci)**”. Organizowany w szkole Szkolny Program Profilaktyki zamiast osiągać cele zdrowotne ma stanowić odtąd tylko pretekst: „będzie zaczątkiem czegoś większego, co będzie trwało znacznie dłużej niż początkowo założyliśmy”. Projekt miał polegać na wydruku i zawieszeniu na budynku szkoły „grafiki równościowej” ze „zdjęciem naszych uczniów i uczennic w układzie tęchowi ludzie.” (s. 99).

Jako podstawa prawna „edukacji antydyskryminacyjnej” w opracowaniu figuruje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2015 poz. 1214). Rozporządzenie to zostało jednak uchylone rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek (Dz.U. 2017 poz. 1611) po tym, jak eksperci Instytutu Ordo Iuris przedstawili opinię⁴, świadczącą o konieczności usunięcia

1 Vyacheslav Melnyk (red.), *Młodzież LGBTQ w mojej szkole może na mnie liczyć! Przewodnik dla nauczycieli i nauczycielek*, Warszawa 2017, <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2018/10/M%C5%82odzie%C5%BC-LGBTQ-mo%C5%BCe-na-mnie-liczy%C4%87.pdf> (dostęp: 20.12.2018).

2 Jan Świerszcz (red.), *Lekcja Równości. Jak prowadzić działania antydyskryminacyjne w szkołach*, Warszawa 2015, <https://kph.org.pl/publikacje/lekcia-dzialania-www.pdf> (dostęp: 20.12.2018).

3 Marcin Olszówka, Konrad Dyda, *Opinia prawna w sprawie konstytucyjnej i ustawowej ochrony prawa do organizacji spotkań świątecznych w formie „Wigilii” oraz jasełek w szkołach publicznych*, 19.12.2018, <https://ordoiuris.pl/edukacja/opinia-prawna-w-sprawie-konstytucyjnej-i-ustawowej-ochrony-prawa-do-organizacji-spotkan> (dostęp: 20.12.2018).

4 Olaf Szczypiński, *Opinia prawna dotycząca przekroczenia zakresu upoważnienia ustawowego w określeniu wymogu „działań antydyskryminacyjnych”*, 13.06.2017, <https://ordoiuris.pl/edukacja/opinia-prawna-dotyczaca-przekroczenia-zakresu-upowaznienia-ustawowego-w-okresleniu-wymogu> (dostęp: 20.12.2018).

z aktu prawnego niejasnych kryteriów „działań antydyskryminacyjnych”, podatnych na manipulacje ideologiczne. **„Edukacja antydyskryminacyjna” promowana w materiałach „Tęczowego Piątku” nie posiada zatem oparcia w polskim porządku prawnym.**

Treść publikacji KPH przeznaczonej dla nauczycieli pozostaje w sprzeczności z „integralną wizją ludzkiej seksualności” umiejscowioną w podstawie programowej (rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r., Dz.U. 2017 poz. 356) w części poświęconej przedmiotowi „Wychowanie do życia w rodzinie”. Zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej „nauczyciele, realizując zajęcia z wychowania do życia w rodzinie, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie: [...] 2) mieli świadomość procesu rozwoju psychoseksualnego; [...] 4) uznawali godność człowieka”. Podstawa wymienia m.in. następujące cele kształcenia – wymagania ogólne: „II. Okazywanie szacunku innym ludziom, docenianie ich wysiłku i pracy, przyjęcie postawy szacunku wobec siebie. III. Pomoc w przygotowaniu się do zrozumienia i akceptacji przemian okresu dojrzewania. Pokonywanie trudności okresu dorastania”.

Realizacja treści programowych tych zajęć „powinna stanowić spójną całość z pozostałymi zadaniami wychowawczo-profilaktycznymi szkoły”. Także § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, Dz.U. 1999 nr 67 poz. 756) podkreśla, że nie tylko wychowanie do życia w rodzinie, ale całość działań wychowawczych szkoły powinna być spójna i „wspierać wychowawczą rolę rodziny”, „promować integralne ujęcie ludzkiej seksualności” oraz „kształtować postawy prorodzinne, prozdrowotne i prospołeczne”.

KPH zaleca natomiast nauczycielom przekazywanie uczniom treści godzących w integralność procesu

wychowawczego, gwarantowaną przez art. 1 Prawa oświatowego, który przenosi na poziom normatywny klasyczne, integralne ujęcie wychowania rozumianego jako „wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej”. Również preambuła Prawa oświatowego podkreśla, że wychowanie służy „rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności”, zaś powinnością szkoły jest „przygotowanie każdego ucznia do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich”. Publikacja KPH sugeruje wychowawcom odrywanie seksualności od odpowiedzialności, pomijając aspekt podporządkowania swoich skłonności i emocji woli odpowiedzialnego uczestnictwa w obecnym i przyszłym życiu rodzinnym i społecznym.

2. „Ramię w ramię po równość. Jak być sojusznikiem i sojuszniczką osób LGBT”⁵.

W ramach tej broszury zostały udostępnione statystyki, mające przekonać uczniów do konieczności ideologicznego zaangażowania we wsparcie ruchu LGBT. Nie zostały przytoczone konkretne badania, które świadczyłyby o tym, jakoby „jedna na 20 osób w Polsce to lesbijka, gej, osoba biseksualna bądź transpłciowa”. Wątpliwości budzi samo automatyczne przypisywanie osób ze względu na ich skłonności seksualne do ruchu LGBT, jednak szczególnie przypadek stanowi „krok 5” postępowania wskazanego w broszurze:

„KROK 5: GŁOSUJ ŚWIADOMIE

Pamiętaj o wyborach – **głosuj na polityków wspierających prawa osób LGBT**. Jeśli nie wiesz na kogo oddać swój głos, sprawdź jaki stosunek do osób LGBT mają poszczególni kandydaci i kandydatki. Można to zrobić m.in. na specjalnych portalach internetowych – podczas trwania wyborów szukaj informacji na stronie www.kph.org.pl”.

Wątpliwości budzi fakt, czy tego rodzaju materiały nie stanowią zakazanej na terenie szkoły agitacji wyborczej i czy tym samym ich znalezienie się na terenie placówek oświatowych nie było niezgodne

5 Kampania Przeciw Homofobii, *Ramię w ramię po równość. Jak być sojusznikiem i sojuszniczką osób LGBT*, październik 2018, <https://kph.org.pl/wp-content/uploads/2015/04/Ramie%CC%A8-w-ramie%CC%A8-po-ro%CC%81wnos%CC%81c%CC%81.pdf> (dostęp: 20.12.2018).

z prawem. Art. 105 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. 2011 nr 21 poz. 112) stanowi, że „Agitacją wyborczą jest **publiczne nakłanianie lub zachęcanie do głosowania w określony sposób**, w tym w szczególności do głosowania na kandydata określonego komitetu wyborczego”. Wg Bogusława Banaszaka „nakłanianie to **oddziaływanie na decyzje drugiej osoby**, które może mieć postać słownych wypowiedzi, ulotek, plakatów, ogłoszeń lub artykułów w prasie, wystąpień w środkach masowego przekazu, wystąpień przed zgromadzonymi na wiecu lub manifestacji, w miejscach publicznych (np. na targowiskach, w centrach handlowych itp.), może również odbywać się za pośrednictwem stron internetowych”⁶. Z kolei znamię publiczności zdaniem Sądu Najwyższego „zachodzi wtedy, gdy rzecz dzieje się w miejscu ogólnie dostępnym dla nieokreślonych indywidualnie osób w warunkach możliwości bezpośredniego powzięcia wiadomości przez te osoby”⁷. Wskazane jest także, że „dla znamienia publiczności istotne znaczenie ma okoliczność, czy dany czyn mógł być dostrzeżony tylko przez indywidualnie określone osoby, czy także przez nieokreśloną zarówno liczbowo, jak i indywidualnie liczbę osób”⁸.

W najnowszym orzecznictwie wskazuje się z kolei, że podlegającą przepisom Kodeksu wyborczego formę agitacji i propagandy mogą przybrać nie tylko wypowiedzi osób zaangażowanych w kampanię wyborczą, ale „wszelkie publikacje mogące mieć wpływ na jej wynik” (w odniesieniu do wydawcy „Gazety Goleniowskiej” orzekł tak Sąd Apelacyjny w Szczecinie w dniu 18 października 2018 r., sygn. akt I ACz 727/18, odrzucając tezę sądu pierwszej instancji, jakoby agitacji mogli dopuszczać się wyłącznie kandydaci i ich komitety). Tezę tę potwierdza również postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 3 października 2018 r. (sygn. akt I ACz 694/18), który stwierdził, że „bez znaczenia przy tym jest to, czy osoba prowadząca agitację wyborczą jest członkiem komitetu wyborczego, kandydatem w wyborach, czy też pełnomocnikiem komitetu. Przepis art. 106 § 1 stanowi bowiem, że agitację wyborczą może prowadzić każdy komitet wyborczy i każdy wyborca”.

Uprawnione jest zatem przekonanie, że również autorzy opisywanych materiałów mogli dopuścić się sprzecznej z przepisami Kodeksu agitacji wyborczej.

Art. 108 § 2 bezwzględnie zabrania agitacji wyborczej na terenie szkół wobec uczniów. Do nauczycieli zastosowanie ma natomiast art. 108 § 3 pkt. 2, wprowadzający zakaz agitacji wyborczej na terenie zakładów pracy. Za prowadzenie zakazanej agitacji wyborczej na terenie szkół lub zakładów pracy art. 494 kodeksu wyborczego przewiduje karę grzywny. Należy przypomnieć, że w okresie wysyłania materiałów KPH do szkół oraz trwania samej akcji „Tęczowy Piątek” trwała intensywna kampania wyborcza przed I i II turą wyborów samorządowych (21 października i 4 listopada 2018 r.). Opisywany powyżej materiał z dużym prawdopodobieństwem mógł wpłynąć na preferencje wyborcze uczniów (w tym pełnoletnich uczniów szkół średnich, dysponujących czynnym prawem wyborczym) oraz ich rodziców i opiekunów.

3. „My rodzice. Pytania i odpowiedzi rodziców lesbijek, gejów i osób biseksualnych”⁹.

Autorzy dokumentu stwierdzają autorytatywnie, że „homoseksualność nie jest kwestią wyboru i dlatego jeśli twoje dziecko jest gejem, lesbijką lub osobą biseksualną, nie możesz sprawić, by zmieniło ono zdanie”. „Zasięganie porad terapeuty mija się z celem” (z wyjątkiem terapeutów wskazanych przez członków organizacji ruchu LGBT, figurujących w wykazie na końcu dokumentu), ponieważ homoseksualność „jest naturalnym sposobem istnienia”. Autorzy doradzają rodzicom, by sami z własnej inicjatywy „pomagali” swojemu dziecku, podejmując z nim rozmowy na temat homoseksualności, „na ten trudny dla ciebie temat”; negują również nauczanie Kościoła katolickiego dotyczące homoseksualizmu: „Moralne sądy Kościoła są w tak wielu kwestiach nagminnie przez katolików ignorowane, a w tej jednej miałyby mieć absolutną moc wiążącą?”, sugerując, że nawet biblijny król Dawid był homoseksualistą.

Ogólnym zarzutem wobec wszystkich materiałów akcji „Tęczowy Piątek” jest jednostronne promowanie

6 Bogusław Banaszak, *Kodeks wyborczy. Komentarz*, Warszawa 2015, System Informacji Prawnej Legalis.

7 Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 1947 r. (sygn. akt K 2251/46), „Państwo i Prawo” 1948, nr 2, s. 149.

8 Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1948 r. (sygn. akt K 3608/47), „Państwo i Prawo” 1948, nr 9-10, s. 185.

9 Kampania Przeciw Homofobii, *My rodzice. Pytania i odpowiedzi rodziców lesbijek, gejów i osób biseksualnych*, Warszawa 2011, <https://kph.org.pl/publikacje/my-rodzice.pdf> (dostęp: 20.12.2018).

wizji wrodzoności i nieodwracalności skłonności seksualnych zapisanych i zdeterminowanych raz na zawsze w tożsamości danej osoby. Pominęto zupełnie literaturę prezentującą odmienne poglądy oraz autorów dowodzących, że:

1. orientacja seksualna nie jest determinowana przez czynniki wrodzone, o czym mówią:
 - wyniki metaanalizy współczesnych badań nad płciowością, której autorzy podsumowują: „Uznawanie orientacji seksualnej za wrodzoną, uwarunkowaną czysto biologicznie właściwość, założenie, że «Ludzie tacy się rodzą» nie ma poparcia w dowodach naukowych”¹⁰,
 - stanowisko Amerykańskiego Towarzystwa Psychologicznego: „Nie istnieje wśród naukowców konsensus dotyczący dokładnych przyczyn powstawania u konkretnej osoby orientacji heteroseksualnej, biseksualnej lub homoseksualnej. Choć wiele badań sprawdzało możliwą rolę czynników genetycznych, hormonalnych, rozwojowych, społecznych i kulturowych, żadne z wyników badań nie pozwalają na stwierdzenie, że orientacja seksualna jest determinowana przez konkretny czynnik, lub czynniki. Wielu uważa, że zarówno natura jak i wychowanie odgrywają złożoną rolę”¹¹,
2. rozwój skłonności seksualnych jest szczególnie zmienny w okresie nastoletnim, czego potwierdzeniem są dane wskazujące, że choć skłonności seksualne są w okresie dojrzewania płynne, to większość zmian dokonuje się w stronę heteroseksualną: prawdopodobieństwo, że szesnastolatek uważający się za osobę nieheteroseksualną będzie heteroseksualny

w wieku lat siedemnastu jest dwadzieścia pięć razy większe niż zmiana preferencji w stronę przeciwną¹²,

3. niekorzystne konsekwencje tzw. *coming-outu*, wśród których można wskazać znacznie większe w porównaniu do ogółu populacji prawdopodobieństwo zostania ofiarą przemocy seksualnej (wymuszony stosunek seksualny) w przypadku młodzieży identyfikującej się jako homoseksualna¹³.

GENEZA „TĘCZOWEGO PIĄTKU” I DOTYCHCZASOWE EDYCJE

Po raz pierwszy akcja „Tęczowy Piątek” odbyła się w dniu 28 października 2016 r. Stowarzyszenie KPH zaapelowało do nauczycieli, aby w tym dniu wywiesili w klasach lub na korytarzach plakat lub przypięli do swojego ubrania przypinkę, promującą ideologię LGBT¹⁴. Według doniesień medialnych w akcję zostali zaangażowani nauczyciele z 75 szkół, którym stowarzyszenie KPH wystąpiło przygotowane przez siebie materiały, plakaty i przypinki¹⁵.

Akcja stowarzyszenia KPH **od samego początku została zaplanowana jako bezpośredni atak na instytucję rodziny**, chronionej przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako związek kobiety i mężczyzny, oraz na konstytucyjne prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami. Pierwszy „Tęczowy Piątek” nieprzypadkowo został zorganizowany dokładnie tydzień po uchwaleniu przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwały z dnia 21 października 2016 r. w sprawie ustanowienia Dnia Praw Rodziny (M.P. 2016 poz. 1003). Uchwała została podjęta w 35. rocznicę ustanowienia Karty Praw

10 Mayer, L.S., McHugh, P.R (2016). Sexuality and Gender. Findings from the Biological, Psychological, and Social Sciences. *The New Atlantis*, 50.

11 American Psychological Association, *Answers to your questions: For a better understanding of sexual orientation and homosexuality*, 2008.

12 Savin-Williams, R.C., (2007). Prevalence and stability of sexual orientation components during adolescence and young adulthood. *Archives of Sexual Behavior*, 36, 385-394.

13 Kann, L., O'Malley Olsen, E., McManus, T., Harris, W., Shanklin, S., Flint, K., Queen, B., Lowry, R., Chyen, D., Whittle, L., Thornton, J., Lim, C., Yamakawa, Y., Brener, N., Zaza, S. (2016). Sexual Identity, Sex of Sexual Contacts, and Health-Related Behaviors Among Students in Grades 9–12 — United States and Selected Sites, 2015. *Surveillance Summaries*, 65(9), 1–202.

14 *Nauczycielu, nauczycielko, przygotuj się do Tęczowego Piątku!*, 19.10.2016, <https://kph.org.pl/nauczycielu-nauczycielko-przygotuj-sie-do-teczowego-piatku/> (dostęp: 20.12.2018).

15 *Dziś „tęczowy piątek” w polskich szkołach. By każdy uczeń czuł się dobrze. Ale posłowie PiS protestują*, 28.10.2016, <http://wyborcza.pl/7,75398,20903181,dzis-teczowy-piatek-w-polskich-szkolach-by-kazdy-uczen-czul.html> (dostęp: 20.12.2018).

Rodziny przez Stolicę Apostolską¹⁶, a Sejm podkreślił w niej, że rodzina opiera się na „trwałym związku mężczyzny i kobiety, otwartym na przekazywanie życia i zaspokojenie podstawowych potrzeb małżonków i dzieci”.

Po licznych zgłoszeniach ze strony zaniepokojonych rodziców Instytut Ordo Iuris jeszcze przed „Tęczowym Piątkiem” przygotował „Rodzicielskie Oświadczenie Wychowawcze”, którego podpisanie i złożenie w szkole przypominało dyrektorom o ich obowiązku uzyskania zgody rodziców ucznia przed jego uczestnictwem w zajęciach organizowanych w ramach akcji stowarzyszenia KPH¹⁷.

Druga edycja akcji, zorganizowana w dniu 27 października 2017 r., po raz kolejny **była oficjalnie adresowana do nauczycieli¹⁸, jednak w praktyce tym razem, za pośrednictwem portalu Facebook, do uczestnictwa w kolportowaniu materiałów stowarzyszenia KPH były zachęcane także osoby pracujące w szkole oraz dzieci¹⁹**. Nie jest znana dokładna liczba szkół, w których odbył się „Tęczowy Piątek” w 2017 r.

TĘCZOWY PIĄTEK 2018

Dopiero trzecia edycja „Tęczowego Piątku”, zapowiedziana w dniu 20 września, **po raz pierwszy była adresowana już bezpośrednio nie tylko do nauczycieli, ale także do uczniów, rodziców lub „innych osób z kadry nauczającej bądź administracji”²⁰**.

W wydarzeniu KPH na Facebooku pt. „Zrobię Tęczowy Piątek w swojej szkole”²¹ wzięło udział 79 osób, w tym nauczyciele:

1. Nauczycielka języka angielskiego i języka rosyjskiego w gimnazjum w województwie wielkopolskim (szkoła należy do projektu „STOP Mowie Nienawiści” finansowanego przez Fundację Batorego). Na facebooku deklaruje przynależność do ruchu „antyfaszystowskiego”, ma również „polubione” takie strony jak „TAK dla chemicznej kastracji duchownych w Polsce”, „Grupa Stonewall”, „Inicjatywa Feministyczna” oraz inne strony aktywistów LGBT lub o charakterze feministycznym, proaborcyjnym i antyklerykalnym.
2. Nauczycielka historii i wiedzy o społeczeństwie w liceum w województwie łódzkim. Na facebooku ma „polubione” takie strony jak „Warszawski Strajk Kobiet”, „Ateizm to Przyszłość”, „Żołnierze Przeklęci”, „Lewacka K**wa na 100%”, „Kampania Przeciw Homofobii” oraz inne strony o podobnym charakterze.
3. **N a u c z y c i e l k a m a t e m a t y k i** w zespole szkół w województwie dolnośląskim. Na facebooku utożsamia się z symboliką ruchu „antyfaszystowskiego” (symbol trzech strzał, nakładka profilu Koalicja Antyfaszystowska), propagowała również hasła „Legalna Aborcja” oraz „Czarny Piątek” (akcja proaborcyjna). Przypisuje się do przeprowadzenia „Tęczowego Piątku” w swojej szkole, w co postanowiła zaangażować również uczniów, którzy na podstawie materiałów KPH „wymyślili scenariusz, zrobili plakaty, wystawę, to oni dyskutowali z rówieśnikami”, podczas gdy nauczycielka wraz z dwiema koleżankami „służyły jako wsparcie”.
4. Nauczycielka języka polskiego w zespole szkół licealnych w województwie warmińsko-mazurskim.

16 Karta Praw Rodziny przedłożona przez Stolicę Apostolską wszystkim ludziom, instytucjom i władzom zainteresowanym misją rodziny w świecie współczesnym, Przedruk 7, „L'Osservatore Romano” nr 10 - wersja polska - październik 1983, http://www.srk.opoka.org.pl/srk/srk_pliki/karta.htm (dostęp: 20.12.2018).

17 Ordo Iuris oferuje wsparcie prawne i procesowe dla rodziców, 26.10.2016, <https://www.ordoiuris.pl/rodzina-i-malzenstwo/ordo-iuris-oferuje-wsparcie-prawne-i-procesowe-dla-rodzicow> (dostęp: 20.12.2018).

18 Nauczycielko, nauczycielu, przygotuj się do Tęczowego Piątku 2017!, 26.09.2017, <https://kph.org.pl/nauczycielko-nauczycielu-przygotuj-sie-do-teczowego-piatku-2017/> (dostęp: 20.12.2018).

19 Kampania Przeciw Homofobii, 19.10.2017, <https://www.facebook.com/lgbt.kph/posts/1701227483255290> (dostęp: 20.12.2018).

20 Zorganizuj Tęczowy Piątek w swojej szkole, 20.09.2018, <https://kph.org.pl/zorganizuj-teczowy-piatek-w-swojej-szkole/> (dostęp: 20.12.2018).

21 Kampania Przeciw Homofobii, Zrobię Tęczowy Piątek w swojej szkole, 26.10.2018, <https://www.facebook.com/events/231857957687655/> (dostęp: 20.12.2018).

5. Nauczycielka języka angielskiego w liceum w województwie łódzkim. Na facebooku ma „polubione” takie strony jak „Ośrodek Monitorowania Zachowań Rasistowskich i Ksenofobicznych”, „Green Anarchists”, „Miłość nie wyklucza”, „Kampania Przeciw Homofobii” oraz inne strony o podobnym charakterze.
6. Nauczycielka języka rosyjskiego w zespole szkół licealnych w województwie warmińsko-mazurskim.
7. Nauczycielka języka polskiego i wiedzy o kulturze w liceum w województwie lubuskim. Na facebooku ma „polubione” takie strony jak „school sucks”, „Lewa Grafika”, „Ośrodek Monitorowania Zachowań Rasistowskich i Ksenofobicznych”, „Federacja Anarchistyczna”, „Antifa Polska”, „Rzuć kamieniem w profil Ziemkiewicza”, „Queer.pl”, „Lewacka K**wa na 100%”, „Fundacja Ateizm Świeckość Antyklerykalizm” oraz inne strony o podobnym charakterze.
8. Nauczycielka języka polskiego w szkole podstawowej w województwie pomorskim. Na facebooku utożsamia się z ideą proaborcyjnego „Czarnego Piątku”, ma również „polubione” takie strony jak „Kampania Przeciw Homofobii”, „Szkoła Równości”, „Fundacja Feminoteka” oraz inne strony o podobnym charakterze.
9. Nauczycielka języka polskiego w zespole szkół w województwie śląskim.
10. Nauczycielka języka polskiego w zespole szkół w województwie mazowieckim. W 2016 r. przedstawiała się w mediach jako „nauczycielka i aktywistka”, która założyła w szkole koło Amnesty International: „Działamy też na rzecz ruchu LGBT, organizujemy happeningi [...] i «Poradnię antyhomofobiczną», w czasie której przekonywaliśmy, że «homofobia szkodzi twojemu zdrowiu i osobom w twoim otoczeniu». Na facebooku utożsamia się z ideą rozdziału Kościoła od państwa, oraz proaborcyjnego „Czarnego Piątku”, ma również polubione takie strony jak „Fundacja Wolność od Religii”, „Antifa Polska”, „Queerowy Maj / Marsz Równości w Krakowie”, „Nie obchodzę świąt”, „Stowarzyszenie Tęczówka” oraz inne strony o podobnym charakterze.
11. Nauczycielka języka niemieckiego w zespole szkół we województwie górnośląskim. Na facebooku ma „polubione” takie strony jak „Kampania Przeciw Homofobii”, „Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej”, „Kultura Równości” (organizująca we Wrocławiu takie wydarzenia jak „Queermas – Świąteczne spotkanie LGBT+”²² albo „DRAG & GenderF*ck”²³) oraz inne strony o podobnym charakterze.
12. Nauczycielka etyki w zespole szkół muzycznych oraz w technikum w województwie kujawsko-pomorskim. Na facebooku ma „polubione” takie strony jak „Czarny protest – Toruń”, „Stowarzyszenie Polska Laicka”, „Stowarzyszenie Pracownia Różnorodności”, „Antyfaszystowski Toruń”, „Tolerado”, „LGBT Film Festival”, „GENDER I SEKSUALNOŚĆ w polskiej nauce i praktyce społecznej”, „Federacja Anarchistyczna”, „Polska Partia Socjalistyczna”, „Kultura Równości”, „NIE dla symboli religijnych w Sejmie” oraz inne strony o podobnym charakterze.
13. Psycholog w liceum w województwie lubuskim. Na facebooku ma „polubione” takie strony jak „Bezczelna lewaczka”, „Matka Polka Feministka”, „Dziewuchy Dziewuchom”, „Fundacja Feminoteka” oraz inne strony o podobnym charakterze.

REAKCJE NA „TĘCZOWY PIĄTEK” 2018

W 2018 r. przed trzecią edycją akcji działaczy LGBT Instytut Ordo Iuris ponownie udostępnił rodzicom Rodzicielskie Oświadczenie Wychowawcze, pozwalające – po jego wypełnieniu i złożeniu do dyrektora szkoły – uniknąć narażenia ich dzieci, uczących się w danej szkole, na szkodliwy wpływ treści

22 Kultura Równości i Księgarnia Hiszpańska Wrocław La Librería Española de Wrocław, *Queermas – Świąteczne spotkanie LGBT+*, 21.12.2018, <https://www.facebook.com/events/313906796001553/> (dostęp: 20.12.2018).

23 Kultura Równości i GigArt - Agencja eventowa, *DRAG & GenderF*ck* – 02.02.2019, <https://www.facebook.com/events/2139667736285609/> (dostęp: 20.12.2018).

uderzających w ich sumienie i przekonania wyniesione z domu rodzinnego²⁴. Głos zabrała również Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski. Polscy biskupi wskazali w specjalnym oświadczeniu, że „wszelkiego typu programy odnoszące się do wychowania bezwzględnie muszą być ustalane wspólnie z rodzicami i nauczycielami”, „sprawy kształcenia i wychowania powinny być jak najbardziej odległe od koniunktur politycznych i ideologicznych”, a „szkoła nie jest i nie może być miejscem na jakiegokolwiek propagowanie środowisk LGBTQ”²⁵.

24 października również Ministerstwo Edukacji Narodowej przypomniało w oficjalnym piśmie informacyjnym, że „Obowiązkiem dyrektora szkoły jest uzyskanie zgody rodziców na działalność stowarzyszeń i organizacji na terenie szkoły. Jeśli rodzice wiedzą o tym, że dziecko w szkole uczestniczy w wydarzeniu niezgodnym z ich wartościami, mają oni prawo wyrazić swój stanowczy sprzeciw. W razie wątpliwości mają również prawo zgłosić się do kuratorium oświaty”²⁶.

Pod wpływem rodziców, ministerstwa oraz kuratorów oświaty wielu spośród dyrektorów 211 szkół, na terenie których stowarzyszenie KPH planowało przeprowadzić swoją akcję, wyraziło sprzeciw wobec „Tęczowego Piątku”. Pełna liczba takich przypadków nie jest znana, jednak o skali dotychczasowego ignorowania przepisów prawa przez organizacje LGBT i nie zawsze świadomych dyrektorów świadczy fakt,

że media sprzyjające aktywistom ruchu LGBT mówią o „prawicowej krucjacie”²⁷, przypomnianie rodzicom o ich prawach, a dyrektorom o ich obowiązkach nazywają „zastraszaniem szkół”²⁸, a weryfikację przez ministerstwo materiałów udostępnianych uczniom przez organizacje zewnętrzne i wybranych nauczycieli – „daleko idącymi reperkusjami”²⁹.

Stowarzyszenie Kampania Przeciw Homofobii nie udostępniło oficjalnej, pełnej listy szkół zgłoszonych do akcji. Wnioski o udostępnienie informacji publicznej zostały wysłane do ponad 100 wybranych szkół, spośród których kilkanaście wciąż nie udzieliło odpowiedzi na zadane im pytania. Jedynie pięć szkół wprost odpowiedziało twierdząc na pytanie, czy organizowano w nich akcję „Tęczowego Piątku”. Oprócz wymienionych szkół działacze ruchu LGBT chwalą się jednak przeprowadzeniem akcji w Zespole Szkół Plastycznych w Dąbrowie Górniczej czy w II Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica w Tarnowskich Górach³⁰ (pomimo, że dyrektor oficjalnie zabronił przeprowadzania akcji na terenie szkoły³¹ po tym, jak ponad tysiąc osób wyraziło sprzeciw wobec niej w internetowym wydarzeniu na facebooku³²). Akcja KPH niekoniecznie odbywała się w pełnym porozumieniu z dyrekcją. 28 września, a zatem niemal miesiąc przed akcją, licealny aktywista związany ze stowarzyszeniem Lambda Szczecin zadeklarował na Twitterze, że „w mojej szkole będzie organizowany tęczy piątek. Zamierzamy przejąć w tym dniu radiowęzeł i nadawać utwory z głębszym przesłaniem, które naprawdę pokazują, że istnieje coś

-
- 24 Czy „Tęczowy Piątek” narusza prawo oświatowe?, 25.10.2018, <https://ordoiuris.pl/rodzina-i-malzenstwo/czy-teczowy-piatek-narusza-prawo-oswiatowe> (dostęp: 20.12.2018).
 - 25 Komisja Wychowania Katolickiego KEP: szkoła nie dla LGBTQ, rodzice mają prawo decydować, 25.10.2018, <https://episkopat.pl/komisja-wychowania-katolickiego-kep-szkola-nie-dla-lgbtq-rodzice-maja-prawo-decydowac/> (dostęp: 20.12.2018).
 - 26 Anna Ostrowska, Zasady działania stowarzyszeń i organizacji w szkole – informacja MEN, 24.10.2018, <https://www.gov.pl/web/edukacja/zasady-dzialania-stowarzyszen-i-organizacji-w-szkole-informacja-men> (dostęp: 20.12.2018).
 - 27 Justyna Suchecka, Aleksandra Puculek, Prawicowa krucjata przeciw „Tęczowemu piątkowi”. Wiele szkół się nie poddało, 26.10.2018, <http://wyborcza.pl/7,75398,24097051,prawicowa-krucjata-przeciw-teczowemu-piatkowi-wiele-szkol.html> (dostęp: 20.12.2018).
 - 28 Anton Ambroziak, Ordo Iuris zastrasza szkoły za Tęczowy Piątek. KPH: służymy wsparciem prawnym, 29.10.2018, <https://oko.press/ordo-iuris-zastrasza-szkoly-za-teczowy-piatek-kph-sluzymy-wsparciem-prawnym/> (dostęp: 20.12.2018).
 - 29 Dominika Sitnicka, Masturbacja, David Bowie i BDSM zagładą polskich rodzin. Krucjata prawicy przeciwko Tęczowemu Piątkowi, 01.11.2018, <https://oko.press/masturbacja-david-bowie-i-bdsm-zaglada-polskich-rodzin-krucjata-prawicy-przeciwko-teczowemu-piatkowi/> (dostęp: 20.12.2018).
 - 30 Redakcja queer.pl, Tęczowy Piątek: Jak było dziś w polskich szkołach?, 26.10.2018, <https://queer.pl/news/201971/teczowy-piatek-jak-bylo-dzis-w-polskich-szkolach> (dostęp: 20.12.2018).
 - 31 Ignacy Brees, <https://alternatywa.net.pl/zastraszanie-i-grozby-poznaj-kulisy-ataku-srodowisk-nacjonalistycznych-na-polska-mlodziez/> (dostęp: 20.12.2018).
 - 32 Łukasz Dudek, Środowiska LGBT organizują w Staszcu propagandowy „Tęczowy piątek”, 18.10.2018, <http://tarnowskieg.pl/wiadomosci/srodowiska-lgbt-ornizuja-w-stascu-propagandowy-teczowy-piatek/> (dostęp: 20.12.2018).

takiego jak tożsamość seksualna, inna wiara, orientacja seksualna itd.”³³.

Ministerstwo Edukacji Narodowej w odpowiedzi na interpelację poselską nr 27521 z dnia 16 listopada 2018 r. podkreśla, że „na podstawie informacji otrzymanych od kuratorów oświaty należy stwierdzić, że akcja «tęczowy piątek» miała charakter marginalny i nie została przeprowadzona na taką skalę, o jakiej informowali organizatorzy. Z danych zebranych z poszczególnych kuratoriów oświaty wynika, że w niektórych województwach żadna ze szkół nie przystąpiła do akcji”³⁴.

33 GEJ ZOBACZY SHAWNA, status, 28.09.2018, <https://twitter.com/rainboygay/status/1045683537775677440> (dostęp: 20.12.2018).

34 Interpelacja nr 27521 w sprawie postępowań kontrolnych i dyscyplinarnych zapowiedzianych przez resort edukacji dotyczących „tęczowego piątku”, 16.11.2018, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/interpelacja.xsp?typ=INT&nr=27521> (dostęp: 20.12.2018).